

Alkotmánybíróság részére

1535
Budapest,
Pf. 773.

A Budai Központi Kerületi Bíróság, mint
elsőfokú határozatot hozó bíróság útján

1525
Budapest
Pf.:223.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG			
Ügyszám:	10/634-2/2021		
Érkezett:	2021 MÁJ 13.		
Példány:	1	Kezeli iroda:	
Melléklet:	1 db		<i>JW</i>

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban Abtv.) 27. § alapján az [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] indítványozó nevében és képviselőjében eljárva az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságtól, hogy állapítsa meg a Kúria Pfv.III.21.089/2019/6 számú ítéletének alaptörvény ellenességét és azt az Abtv. 43. §-ának megfelelően semmisítse meg, ugyanis az az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja alapján az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti. Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságtól, hogy a megsemmisítés hatályát az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján terjessze ki a Fővárosi Törvényszék 41.Pf.639.374/2018/3 számú ítéletére és a Budai Központi Kerületi Bíróság 5.P.XI.21.186/2017/38 számú ítéletére is.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az elsőfokú polgári peres eljárás:

- [REDACTED] 2016. október 15. napján balesetet szenvedett a [REDACTED] szám előtti közterületen. Állítása szerint a balesetet az indítványozó által elhelyezett – az indítványozó által korábban az önkormányzattól közterületi használatba vételi engedéllyel használatba vett – építési terület körül felállított kerítés elemeket tartó betontalpak okozták.
- [REDACTED] sérelemdíj és kártérítés iránti keresetet terjesztett elő indítványozóval szemben. A perben az elsőfokú bíróság a 2017. július 5. napján tartott tárgyaláson a bizonyítási terhet akként osztotta ki, hogy:

- „Eljáró bíró a Pp. 3.§ (3) bekezdése és a 164. § (1) bekezdése alapján tájékoztatja a feleket arról, hogy a perben felperest terheli annak bizonyítása hogy az alperes az építési szabályokat megszegte azzal, hogy az építési területet körbevevő kerítés betonaljzatát a kerítésre merőlegesen helyezte ki, tovább a betontalpszat észlelhetőségéről megfelelő megvilágítással és figyelemfelkeltéssel nem gondoskodott, figyelemfelkeltés és megfelel vizsgálat hiányában az nem volt észlelhető, ennek következtében a felperes a betonelemben megbotlott, az esés következtében a bal térdkalácsa eltörött és ezért őt kár érte. A kár összezszerűségének bizonyítása a felperest terheli.” (5.P.XI.21.186/2017/11. számú jegyzőkönyv 5. oldal 3. bekezdése)
- A bíróság tájékoztatása szerint felperes az őt terhelő bizonyítási tehernek szakértői bizonyítással tud eleget tenni. E körben hivatkozom az 5.P.XI.21.186/2017/11. számú jegyzőkönyv 5. oldal 5. bekezdésére, melyben a bíróság kiemelte, hogy: A bíróság tájékoztatja a feleket, hogy a felperes bizonyítási kötelezettségének a jogalap körében elsősorban szakértői bizonyítás útján tud eleget tenni. A felperes által állított, de nem bizonyított tényeket a bíróság valóban elfogadni nem tudja. E körben a bizonyítás sikertelensége felperest terheli.
- „Az alperese mentesül, hogyha bizonyítja a felróhatóság hiányát, vagyis azt, hogy a kerítés betonaljzatát az építési szabályoknak, és a gyártó, illetve a forgalmazói előírásnak megfelelően helyezte el, a kerítés betonaljzatának megfelelő megvilágításáról, észlelhetőségéről gondoskodott, így e körben mulasztás nem terheli.” (5.P.XI.21.186/2017/11. számú jegyzőkönyv 5. oldal 4. bekezdése)
- A bíróság ezt követően a 5.P.XI.21.186/2017/19. számú végzésével kirendelte ██████████ igazságügyi szakértőt, hogy a fenti szakkérdésekben adjon szakértői választ.
- A kirendelt szakértő szakvéleményében és a 2018. augusztus 28. napján tartott tárgyaláson egyértelműen akként nyilatkozott, hogy indítványozó a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartásával járt el, az általa elhelyezett kerítést a jogszabályokban foglaltak és a telepítési útmutató szabályinak megfelelően helyezte el.
- A szakértő a szakvéleménye 10. oldalán kiemelte, hogy „Nincs olyan munkavédelmi ágazati jogszabály, amely előírná, hogy a leírt módon felállított és fényképeken bemutatott mobilkerítést meg kell világítani vagy kiépítéskor külön figyelemfelkeltő jelzést kell kihelyezni.”
- Indítványozó tehát a mobilkerítést az előírásoknak, szakmai sztenderdeknek megfelelően helyezte el, tehát indítványozó eljárása nem ütközött jogszabálya. Ezt erősítette meg ██████████ ██████████ szakértő szakvéleménye is. A szakértői véleményben egyértelműen megállapításra került, hogy alper ██████████

jogszabályoknak megfelelően járt el, a kerítések elhelyezése során semmiféle előírást nem hágott át, a kerítések felállítása kapcsán semmiféle plusz előírást nem kellett betartani.

A bíróság a szakértői véleményben foglaltak ellenére – pusztán a tanúvallomásokra alapítva – alaptörvény-ellenesen azt állapította meg, hogy indítványozó kártérítési felelőssége fennáll. A bíróság alaptörvény-ellenesen teljes mértékben elfogadta a pernyertességben érdekelt [REDACTED] tanúvallomását, míg a szakértői vélemény megállapításait alaptörvény-ellenesen figyelmen kívül hagyta, annak ellenére, hogy korábban maga a bíróság hívta fel a felek figyelmét arra, hogy a jogalap tekintetében felmerült kérdések szakkérdésnek minősülnek.

A másodfokú polgári peres eljárás.

Indítványozó az elsőfokú bíróság 5.P.XI.21.186/2017/38 számú alaptörvény-ellenes ítéletével szemben 2018. október 2. napján fellebbezéssel élt annak alaptörvény-ellenes volta okán.

- Fellebbezésében előadta, hogy az elsőfokú bíróság tanúként hallgatta meg felperes férjét, holott egyértelműen megállapítható, hogy felperes férjének érdekében áll felperes pernyertessége, hiszen házastársi élet és vagyonszövetségben élnek, valamint Felperes pernyertessége a Tanú gazdagodásával jár, így objektív elfogulatlan tanúvallomás soha nem is volt várható N [REDACTED] Tanútól.
- Indítványozó kérte [REDACTED] tanúvallomásának – a Tanú elfogultságára tekintettel történő – kizárását. A bíróság alaptörvény-ellenesen bizonyítékként használta az egyértelműen elfogult Tanú tanúvallomását. A Bíróság közbenső ítéletében alaptörvény-ellenesen egyáltalán nem indokolta és nem fejtette ki, hogy miért tekintette a Tanú vallomását elfogulatlannak és miért alapozta ítéletét alaptörvényellenesen a tanúvallomásra, továbbá alaptörvény-ellenesen azt sem indokolta, hogy miért nem zárta ki a tanúvallomást a bizonyítékok köréből.

Másodfokú bíróság döntése

A Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, az indítványozói közrehatás mértékét leszállította, azonban ítélete a Pp. 206.§ (1) bekezdésének, a Pp. 213.§ (1) bekezdésének és a Pp. 221.§ (1) bekezdésének megsértésével, alaptörvény-ellenesen került meghozatalra.

- Az eljáró bíróság nem tett eleget a tényállás teljes körű felderítésére vonatkozó kötelezettségének, a tényállást helytelenül állapította meg, az ítélet iratellenes megállapításokat tartalmaz, illetve a alaptörvény-ellenesen megállapított tényállásból megalapozatlan, alaptörvény-ellenes következtetéseket vont le, a jogerős ítélet alaptörvény-ellenesen és logikai ellentmondásokat tartalmaz. A

bíróság alaptörvény-ellenesen alkalmazta a megjelölt jogszabályi helyeket és jutott ugyancsak alaptörvény-ellenes következtetésre.

- A törvényszék megállapította, hogy a tanúk vallomása teljes mértékben elfogadható, míg ítéletével a kirendelt szakértő szakvéleményét az ítélete 6. oldal 2. bekezdésében alaptörvény-ellenesen kizárta a bizonyítékok körül, és alaptörvény-ellenesen nem értékelte, azonban ennek indokát nem adta, azt nem támasztotta alá.
- A Törvényszék a szakértői vélemény kizárásával egyértelműen alaptörvény-ellenesen járt el, mivel szakkérdésben foglalt állást. Az eljárás során megállapításra került, hogy a becsatolt képeket a kerítést tartó betonelemek láthatósága szakkérdés, ennek ellenére a Törvényszék alaptörvény-ellenesen akként döntött, hogy az nem szakkérdés.

Felülvizsgálati eljárás.

Indítványozó a Fővárosi Törvényszék 41.Pf.639.374/2018/3 számú határozatával szemben 2019.06.06. napján felülvizsgálat iránti kérelmet terjesztette elő a Kúriánál, mint felülvizsgálati bíróságnál.

Indítványozó felülvizsgálati kérelmében kérte a Kúrától, hogy a Fővárosi Törvényszék által megállapított indítványozói közrehatás mértékét csökkentse és állapítsa meg, hogy indítványozói közrehatás nem volt.

Másodlagosan kérte a Kúriától, hogy a Fővárosi Törvényszék Ítéletét a Budai Központi Kerületi bíróság ítéletére is kiterjedően semmisítse meg.

- Felülvizsgálat iránti kérelmében Indítványozó megjelölte, hogy a határozatában a Fővárosi Törvényszék alaptörvény-ellenesen nem jelölte meg pontos jogszabályon alapuló okát, annak, hogy a szakértői véleményt miért nem értékelte ugyanis a szakértő egyértelműen megállapította, hogy Indítványozó semmiféle előírást nem sértett és az általa telepített kerítés – a bíróság alaptörvény-ellenes ítéletében foglaltakkal szemben – a jogszabályoknak mindenben megfelelt.
- Indítványozó kiemelte, hogy a bíróság ítéletében okszerűtlen és alaptörvényellenes következtetést vont le.
- Indítványozó sérelmezte, hogy a Bíróság a szakértői vélemény alkalmazhatóságát alaptörvény-ellenesen kizárta, míg a nyilvánvalóan a pernyerteségben érdekelt [REDACTED] tanú vallomását alaptörvényellenesen elfogadta. A Kúria a felülvizsgálatot a 2020. november 24. napján kelt Pfv.III.21.089/2019/6 számú alaptörvényellenes ítéletével elutasította.

A Kúria ítélete [37] pontjában kimondta, hogy az indítványozónak a Ptk. 6:525. § (1) bekezdésében foglalt kérelmét érdemben nem vizsgálta, mivel álláspontja szerint az ahhoz kapcsolódó másodlagos felülvizsgálati kérelmet az indítványozó nem az eljárásjogi szabályok szerint terjesztette elő.

Ezzel szemben releváns jogi tény, hogy indítványozó a 2019.06.06. napján előterjesztett felülvizsgálati kérelme a másodlagos kérelmet is tartalmazta, de ezen hivatkozását Indítványozó a későbbiekben külön iratban is benyújtotta.

Kétséget kizáróan megállapítható, hogy indítványozó a Ptk. 6:525. § (1) bekezdésében foglalt közrehatásra nem csak a módosított felülvizsgálati kérelmében, hanem a határidőben benyújtott felülvizsgálati kérelmében is hivatkozott, mégpedig annak 6. oldal 2., 4. és 5. bekezdéseiben, azt tehát a Kúria nem hagyhatta volna figyelmen kívül. Ez alaptörvénnyel ellentétes eljárás.

A Kúria az Indítványozó felülvizsgálati kérelmét alaptörvényellenesen nem vizsgálta meg teljeskörűen, az Indítványozó kérelmét az eljárási szabályokat megszegve, alaptörvényellenesen figyelmen kívül hagyta, a Kúria alaptörvény-ellenesen önkényesen szűkítette a felülvizsgálat körét, ebből okszerűen következik, hogy Indítványozó jogorvoslathoz fűződő alapjoga csorbát szenvedett.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Kiemelem, hogy indítványozó jelen indítvány előterjesztését megelőzően, mind a rendes, mind a rendkívüli jogorvoslati lehetőségeket kimerítette. Jelen ügyben a Kúria előtt felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban, indítványozó perújítást nem kezdeményezett.

Fentiekre tekintettel jelen alkotmányjogi panasz benyújtása nem esik az Abtv. 26. § (1) bekezdésében foglalt korlátozás alá, így a panasz benyújtásának feltételei fennállnak.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírói döntést, azaz a Kúria Pfv.III.21.089/2019/6 számú ítélete elektronikus úton került megküldésre az indítványozó jogi képviselője részre, amely döntést a jogi képviselő 2021. január 6. napján vett át.

Tekintettel az átvétel időpontjára az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti 60 napos határidő kezdőnapja 2021. január 7. napja, így a rendelkezésre álló 60 napos határidő utolsó napja 2021. március 8. napja. Az indítványozó, tehát jelen alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdésében biztosított 60 napos határidőn belül terjesztette elő.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panaszt benyújtó indítványozó peres eljárásokban, mint alperes vett részt, az Abtv. értelmében tehát az érintettség igazolása külön nem szükséges.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Indítványozó kiemeli, hogy mind az első és másodfokú peres eljárásokban, mind a rendkívüli jogorvoslati eljárásban sérült az Alaptörvény XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő joga, valamint a XXVIII. cikkének (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz fűződő joga.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Kiemelem, hogy az eljárások során sérült az Indítványozónak az Alaptörvény XXIV. cikkében foglalt tisztességes hatósági eljáráshoz, az Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz, valamint az alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt jogorvoslathoz fűződő alapjoga.

I.

A perbeli szakértő általi megállapítások ellenére, azzal ellentétesen az ügyben eljáró bíróságok szakkérdésben a szakértői vélemény figyelmen kívül hagyásával döntöttek, jóllehet a bíróság e körben arról adott tájékoztatást, hogy felperes a bizonyítási tehernek a jogalap tekintetében szakértői bizonyítás útján tud eleget tenni. A bíróságok a szakértői véleményt és a szakértő megállapításait alaptörvényellenesen hagyták figyelmen kívül, azonban annak figyelmen kívül hagyása okát egyáltalán nem jelölték meg.

A fellebbezés elbírálása során a másodfokú bíróság alaptörvényellenesen járt el, ugyanis az eljárásban vitatott tanúvallomásokat teljesen megalapozottnak minősítette annak ellenére, hogy azok mind a szakértői véleménynek mind egymásnak ellentmondtak.

A szakértői vélemény és a szakértő megállapításai egyértelműen igazolták, hogy indítványozó az általa telepített kerítést a jogszabályokban foglaltaknak megfelelően állította fel, így a jogellenes károkozás ténye önmagában kizárt.

Ebből okszerűen következik, hogy a szakértői vélemény figyelembe vétele lett volna indokolt, ugyanis a bíróság szakkérdés körében azzal ellentétes megállapítást nem tehet.

II.

A Budai Központi Kerületi Bíróság és a Fővárosi Törvényszék alaptörvényellenesen az ügyben kirendelet szakértő szakvéleményével ellentétes megállapításra alapozva állapította meg indítványozó felelősségét.

Kiemelem, hogy az ítéletekben a bíróságok nem jelölték meg, hogy miért nem vették figyelembe a szakértő szakvéleményét és miért határoztak a szakértői véleményben foglaltakkal ellentétesen, annak ellenére, hogy korábban az elsőfokú bíróság akként rendelkezett, hogy a kerítés felállításának körülményei egyértelműen szakkérdésnek minősülnek. Ez ugyancsak alaptörvényellenes.

E körben megjegyzem, hogy szakkérdés esetén a szakértő általi megállapítások és a szakkérdés eldöntése nem mérlegelésen alapuló kérdések. Amennyiben a bíróság szakkérdés tekintetében szakértő rendel ki, utóbb nem állapíthatja meg, hogy a szakkérdés melyre szakértői bizonyítás is lefolytatásra került, mégsem szakkérdés.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

Kiemelem, hogy indítványozó a fellebbezéssel és a felülvizsgálat benyújtásával az alaptörvény szerinti jogorvoslathoz fűződő alapjogával kívánt élni. Márpedig azon igazolt tény, hogy a Kúria az indítványozó kérelmét alaptörvény-ellenesen nem vizsgálta meg teljeskörűen egyértelműen az Alaptörvény szerinti jogorvoslathoz fűződő alapjogok sérelmét jelenti.

E körben hivatkozom, az Alkotmánybíróság 10/2017. (V.5.) ABH [68] pontjára, amelyben az Alkotmánybíróság egyértelműen kimondta, hogy „Az Alkotmánybíróság értelmezésében az Alaptörvényben biztosított jogorvoslathoz való jog tényleges és hatékony jogorvoslat lehetőségének a biztosítását követeli meg, így nem csak abban az esetben állapítható meg az alapjog sérelme, ha a jogorvoslat lehetőségét teljesen kizárták {lásd például 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [61]}, hanem akkor is, ha a jogszabályban egyébként biztosított jogorvoslat más okból nem tud ténylegesen és hatékonyan érvényesülni, így például ha azt a részletszabályok rendelkezései akadályozzák meg, ezáltal üresítve ki, illetve téve formálissá a jogorvoslathoz való jogot”

Okszerűen következik tehát, hogy önmagában az a tény, hogy az indítványozó fellebbezéssel és felülvizsgálati kérelemmel élhetett nem jelent a jogorvoslathoz fűződő jog érvényesülését, hiszen a jogorvoslathoz való jog az érdemi jogorvoslatban, a jogorvoslásban merülne ki. Jelen ügyben azonban ez nem történt meg, hiszen az elsőfokú bírósági eljárásban a bíróság a szakértő indítványozóra kedvező megállapításait nem fogadta el.

Az elsőfokú bíróság, a másodfokú bíróság és ezt követően a Kúria sajátosság jogértelmezésbe és feltételezésbe bocsátkoztak egy szakkérdéssel kapcsolatban. Mind az elsőfokú bíróság, mind Fővárosi Törvényszék, mind pedig a Kúria alaptörvényellenes önkényes jogértelmezést vitt véghez, amikor szakkérdés

tekintetében akként nyilatkoztak, hogy annak eldöntése nem kíván különösebb szakértelmet.

Fentiekén túl kiemelem, hogy a Kúria felülvizsgálati kérelem részévé tett lényegi kérdésben nem döntött, azt kifejezetten alaptörvényellenesen visszautasította.

A bíróságok önkényes jogértelmezése kapcsán hivatkozom a 23/2018. (XII.28.) ABH [28] pontjára, melyben az Alkotmánybíróság kimondta azt is, hogy: *„Az önkényes bírói jogértelmezés sértheti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot. Az Alkotmánybíróság az Abh2.-ben kapcsolta össze a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és az önkényes jogalkalmazás tilalmát. Elvi éllel kimondta: „[a] bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia”*

Kiemelem, hogy a Budai Központi Kerületi Bíróság, a Fővárosi Törvényszék és a Kúria ítélete az önkényes jogalkalmazás Alaptörvényi és az Alkotmánybíróság által kifejtett tilalmába ütköznek, ezzel a bíróságok megsértették az Alaptörvény XXIV. és XXVIII. cikkeiben foglalt tisztességes eljáráshoz és a jogorvoslathoz fűződő alapjogokat, ebből okszerűen következik, hogy az ítéletek alaptörvényellenesek, így azok megsemmisítése indokolt.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

Indítványozó nem kezdeményezte a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Indítványozó a személyes adatai és neve között

Budapest, 2021.05.10.

Dr. Buza Ottó
Ügyvéd

képv: dr. Buza Ottó ügyvéd

Melléletek:

1. Budai Központi Kerületi Bíróság 5.P.XI.21.186/2017/38 számú ítélete
2. Szakértő kirendeléséről szóló 5.P.XI.21.186/2017/19 számú végzés
3. Fővárosi Törvényszék 41.Pf.639.374/2018/3 számú ítélete
4. Indítványozó felülvizsgálati kérelme
5. A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.21.089/2019/6 számú ítélete
6. Jogi képviselő meghatalmazása